

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

24 februarie 2019

Clasa a XI-a

Barem de evaluare

- ♦ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ♦ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	$a) A - B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}; \text{rang}(A - B) = 2.$	2p
	$b) A \cdot T - T \cdot A = B \cdot T - T \cdot B \Leftrightarrow A \cdot T - BT = T \cdot A - T \cdot B \Leftrightarrow (A - B) \cdot T = T \cdot (A - B);$	2p
	$(A - B) \cdot T = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & 0 & 0 \\ 2g & 2h & 2i \end{pmatrix};$	1p
	$T \cdot (A - B) = \begin{pmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & 0 & 2c \\ d & 0 & 2f \\ g & 0 & 2i \end{pmatrix} \Rightarrow T = \begin{pmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & e & 0 \\ 0 & 0 & i \end{pmatrix};$	1p
	<p>Notăm $T = \begin{pmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{pmatrix}, a, b, c \in \mathbb{R}$</p> $T^3 = \begin{pmatrix} a^3 & 0 & 0 \\ 0 & b^3 & 0 \\ 0 & 0 & c^3 \end{pmatrix} = I_3 \Rightarrow \begin{cases} a^3 = 1 \\ b^3 = 1 \\ c^3 = 1 \end{cases} \Rightarrow a = b = c = 1 \Rightarrow T = I_3.$ <p>$a, b, c \in \mathbb{R}$</p>	1p

	<p>a) $A \in E \Rightarrow a + d = b + c; \det A = a \cdot d - b \cdot c;$</p> $A^2 = \begin{pmatrix} a^2 + b \cdot c & b \cdot (a + d) \\ c \cdot (a + d) & d^2 + b \cdot c \end{pmatrix} \in E \Rightarrow$ $a^2 + b \cdot c + d^2 + b \cdot c = b \cdot (a + d) + c \cdot (a + d) \Leftrightarrow$ $b \cdot c = a \cdot d \Rightarrow \det A = 0.$	1p
	<p>b) Demonstrăm că $(\forall) A, B \in E$ și $\alpha, \beta \in \mathbb{R} \Rightarrow \alpha \cdot A + \beta \cdot B \in E$</p> <p>Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in E \Rightarrow a + d = b + c \left \cdot \alpha \right. \Rightarrow \alpha \cdot (a + d) = \alpha \cdot (b + c) \quad (1)$</p> $B = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \in E \Rightarrow x + t = y + z \left \cdot \beta \right. \Rightarrow \beta \cdot (x + t) = \beta \cdot (y + z) \quad (2)$ <p>Adunăm (1) și (2) $\Rightarrow \alpha \cdot (a + d) + \beta \cdot (x + t) = \alpha \cdot (b + c) + \beta \cdot (y + z) \quad (3)$</p> $\text{Dar } \alpha \cdot A + \beta \cdot B = \begin{pmatrix} \alpha \cdot a + \beta \cdot x & \alpha \cdot b + \beta \cdot y \\ \alpha \cdot c + \beta \cdot z & \alpha \cdot d + \beta \cdot t \end{pmatrix} \quad (4)$ <p>Din (3) și (4) $\Rightarrow \alpha \cdot A + \beta \cdot B \in E$</p>	1p
2.	<p>c) Presupunem că $\det A \neq 0;$</p> $A^2 - \text{Tr}A \cdot A + \det A \cdot I_2 = O_2 \left \cdot A^{n-1} \right. \Rightarrow A^{n+1} - \text{Tr}A \cdot A^n + \det A \cdot A^{n-1} = O_2;$ $\left. \begin{array}{l} A^{n+1} - \text{Tr}A \cdot A^n + \det A \cdot A^{n-1} = O_2 \\ \text{Dar } A^{n+1} \text{ și } A^n \in E \end{array} \right\} \Rightarrow A^{n-1} \in E;$ <p>Analog $A^n - \text{Tr}A \cdot A^{n-1} + \det A \cdot A^{n-2} = O_2;$</p> $\left. \begin{array}{l} \text{Cum } A^n \text{ și } A^{n-1} \in E \\ \det A \neq 0 \end{array} \right\} \Rightarrow A^{n-2} \in E \text{ ș.a.m.d} \Rightarrow A^2 \text{ și } A \in E \Rightarrow \det A = 0.$	1p
		2p

3.

Soluție:

Fie $y=x-2 \rightarrow 0 \Rightarrow x=y+2$;

$$\lim_{y \rightarrow 0} \frac{\sqrt{4y+9} - \sqrt[3]{y+8} - \sqrt[4]{y+1}}{9 \cdot 3^y + 16 \cdot 4^y - 25 \cdot 5^y} =$$

$$\lim_{y \rightarrow 0} \frac{3 \cdot \sqrt{\frac{4}{9} \cdot y + 1} - 2 \cdot \sqrt[3]{\frac{y}{8} + 1} - \sqrt[4]{y+1}}{y} \cdot \frac{1}{\frac{9 \cdot 3^y}{y} + \frac{16 \cdot 4^y}{y} - \frac{25 \cdot 5^y}{y}} =$$

$$\lim_{y \rightarrow 0} \left[\frac{3 \left(\sqrt{\frac{4}{9} \cdot y + 1} - 1 \right)}{y} - 2 \cdot \frac{\sqrt[3]{\frac{y}{8} + 1} - 1}{y} - \frac{\sqrt[4]{y+1} - 1}{y} \right] \cdot$$

$$\lim_{y \rightarrow 0} \frac{1}{9 \cdot \frac{3^y - 1}{y} + 16 \cdot \frac{4^y - 1}{y} - 25 \cdot \frac{5^y - 1}{y}} =$$

$$\left(3 \cdot \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\left(\sqrt{\frac{4}{9} \cdot y + 1} - 1 \right)}{\frac{4}{9} \cdot y} \cdot \frac{4}{9} - 2 \cdot \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{\frac{y}{8} + 1} - 1}{\frac{1}{8} y} \cdot \frac{1}{8} - \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\sqrt[4]{y+1} - 1}{y} \right)$$

$$\cdot \frac{1}{9 \cdot \ln 3 + 16 \cdot \ln 4 - 25 \cdot \ln 5} =$$

$$\left(3 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{9} - 2 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{8} - \frac{1}{4} \right) \cdot \frac{1}{9 \cdot \ln 3 + 16 \cdot \ln 4 - 25 \cdot \ln 5} =$$

$$\frac{1}{3 \cdot (9 \cdot \ln 3 + 32 \cdot \ln 2 - 25 \cdot \ln 5)}.$$

1p

1p

1p

2p

2p

4.	<p>a) Fie șirurile de numere reale: $a_n = 1 + 2^a + 3^a + \dots + n^a$, $b_n = n^{a+1}$, $a > 0$; Se aplică teorema Stolz-Cezaro':</p> $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^a}{(n+1)^{a+1} - n^{a+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^a \cdot \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{\left(\frac{n+1}{n} \right)^{a+1} - 1} =$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^a \cdot \frac{1}{\frac{\left(1 + \frac{1}{n} \right)^{a+1} - 1}{\frac{1}{n}}} = \frac{1}{a+1};$ <p>S-a folosit limita remarcabilă: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^r - 1}{x} = r$, $r > 0$.</p> <p>b) Conform punctului a) avem $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \sqrt[4]{2} + \sqrt[4]{3} + \dots + \sqrt[4]{n}}{n^{\frac{1}{4}}} = \frac{4}{5};$</p> <p>Rămâne să calculăm $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \cdot \frac{1}{\left(\sqrt[4]{(n+1)^2 + 1} - \sqrt[4]{n^2 + 1} \right)} =$</p> $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \cdot \frac{\left(\sqrt[4]{(n+1)^2 + 1} \right)^3 + \left(\sqrt[4]{(n+1)^2 + 1} \right)^2 \cdot \sqrt[4]{n^2 + 1} + \left(\sqrt[4]{(n+1)^2 + 1} \right) \cdot \left(\sqrt[4]{n^2 + 1} \right)^2 + \left(\sqrt[4]{n^2 + 1} \right)^3}{(n+1)^2 - n^2} =$ $\frac{4}{2} = 2;$ <p>Atunci $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \sqrt[4]{2} + \sqrt[4]{3} + \dots + \sqrt[4]{n}}{n \cdot \sqrt[4]{n^3} \cdot \left(\sqrt[4]{(n+1)^2 + 1} - \sqrt[4]{n^2 + 1} \right)} = \frac{4}{5} \cdot 2 = \frac{8}{5}.$</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
----	--	---